

Ako sa lastovička Vidličiarke sťahovala do južných krajín

Text a perokresby: Miroslav SANIGA

Keď prababička Príroda stvorila vtáčiky, rozdelila ich na dve skupiny. Do prvej zaradila tie, ktoré nesmú opustiť svoj domov v dolinke Olinke ani počas zimy. K nim patria sýkorky, brhlík Omazanček, kôrovník Lezúnik, hýľ Buclík či glezg Luskáčik. V druhej skupine sa ocitli vtáčiky, ktorým prababička Príroda prikázala opúšťať svoje rodiská a domovy a prečkať zimu v teplých krajoch na juhu. K takýmto vtáčikom patrí dážd'ovník Búrkovník, vlha Zimomriavka, dudok Chocholúšik, strakoš Mackoš, muchárik Bielogolierik.

Aj lastovičke Vidličiarke prababička Príroda odporučila dočasne sa vysťahovať zo svojho rodiska na Čiernom kameni: - *Ani ty lastovička Vidličiarke s belorítkou Ritou tu nesmieš zostať počas zimy. Len murárik Šplháčik bude môcť prečkať v tomto skúpom prostredí jej panovanie.*

Belorítka Rita - belorítka domová

Lastovička Vidličiarke - lastovička domová

- *Ale prečo sa murárik Šplháčik nemusí nikam sťahovať a my dve áno?* -

pýtala sa lastovička Vidličiarke. - *Ved' aj on sa živí výlučne hmyzom ako my dve.*

- *Murárikovi Šplháčikovi som stvorila široké krídla, s ktorými by nevyvládal letieť až tak ďaleko,* - vysvetľovala prababička Príroda. - *Okrem toho je to otužilec a vydrží aj ľadový*

NA TÚRU S NATUROU

dych mráza Štipľavčeka. A pokiaľ ide o to, že aj on sa živí pavúkmi a motýľmi ako vy dve, tak medzi vami dvoma a ním je veľký rozdiel.

- Akýže je medzi nami a ním rozdiel? - čudovala sa belorítka Rita.

- Ak ešte o ňom neviete, tak vám to prezradím, - povedala prababička Príroda. - Murárik si hľadá motýle a pavúky v skalných štrbinách. Tam túto svoju potravu nájde aj počas zimy. Vy dve však chytáte mušky výlučne v povetří. Počas krutej mrazov však v povetří nelieta ani len jedna-jediná muška. A tak by ste mi tu zahynuli hladom. Preto musíte Čierny kameň opustiť a prečkať zimu v teplých krajoch.

Murárik Šplháčik - murárik červenokridlý

zātiší dolinky Olinky zjavuje červienka Veľkoočka a vrchárka Hanblivka. Ako posledný sa domov vracia dážďovník Búrkovník, ktorý dorazí až na sklonku mája.

Prababička Príroda prísne dohliada na to, aby vtáčiky kalendár návratov a odletov dodržiavali a neporušovali.

A tak sa aj lastovička Vidličiarica a belorítka Rita museli podriaďovať príkazu prababičky Prírody. Odlet im určila na koniec mesiaca september. Neveľmi sa im však chcelo rozlúčiť s prostredím Čierneho kameňa, aj keď bolo veľmi nehostinné. Nechceli však nahnevať prababičku Prírodu, a tak sa deň pred odletom rozlúčili so všetkými kamarátmi na Čiernom

Prababička Príroda urobila pre všetky sťahovavé vtáčiky kalendár odletov do teplých krajín.

Prvý vtáčik, ktorý sa zo svojho domova poberá už počas augusta je dážďovník Búrkovník. Len o pár dní neskôr za ním odlieta strakoš Mackoš a muchárik Bielogolierik. Takto prababička Príroda určila každému vtáčikovi deň, kedy sa musí odobrať zo svojho hniezda. Ako posledný odlieta z dolinky Olinky do teplých krajov škovránok Ránok, ktorý sa smie zo svojho rodiska odobrať až na sklonku novembra.

Podobne prababička Príroda určila každému vtáčikovi aj deň návratu domov. Ako prvý smie priletieť domov škovránok Ránok, a to už začiatkom februára. Hneď za ním sa v lesnom

NA TÚRU S NATUROU

kameni. Nečudo, že odchod bola spojený aj so slzami smútku, keďže sa lúčili na dlhý čas nadchádzajúcej zimy.

Na druhý deň len čo sa v dolinke Olinke vyjasnilo, vyleteli sesternice zo skaly do povetria. Niekoľkokrát ešte obleteli strmé skaly, aby sa rozlúčili aj s nemým Čiernym kameňom a zamierili smerom na juh. Chceli odletieť potajomky, aby ich nikto nevidel, lebo by im všetkým prišlo zase ľúto. A už včera si dost' poplakali.

Hoci im cestu do teplých krajín nikdy nikto neukazoval, Slnko Zlatoviečko ich počas dňa a Mesiac Guliak počas noci dovedli presne tam, kam mierili.

S krátkymi prestávkami na odpočinok a nazbieranie si potraviny leteli do teplých krajín celý október a november. Šíre more museli preletieť na jeden dúšok. Keď dorazili do cieľa svojej cesty, boli obidve nerozlučné kamarátky také unavené, že už nevládali urobiť ani len jeden krok. Niet sa však čomu čudovať, veď mali za sebou dlhú cestu z dolinky Olinky až do Afriky.

- Teraz už viem, že vtáčiky s krátkymi krídlami by tak d'aleko nikdy nedoleteli, - vravela ustatá belorítka Rita.

V teplých krajoch tropickej Afriky ich Slnko Zlatoviečko pohládalo takými teplými lúčmi, ako keď v dolinke Olinke panuje leto. Lastovička Vidličiarica a belorítka Rita sa na zimovisku stretli aj s niektorými spoluobyvateľmi z domova. Boli celé bez seba, keď na nich zavolal dážd'ovník Búrkovník a dudok Chocholúšik, ktorí prelietali ponad Čierny kameň, keď sa s'ahovali sem do Afriky.

Aj keď bolo v Afrike teplo a lastovička s belorítkou si mohli nachytať mušiek, koľko len chceli, za domovom na Čiernom kameni sa im veľmi cnelo.

- Och, ako mi je len smutno za našou rodnou skalou. - priznala sa belorítka Rita.

- Ani nespomínaj, lebo mi ide srdce puknúť od clivoty, - odpovedala lastovička Vidličiarica.

- Ako to tam teraz asi vyzerá? - pýtala sa belorítka Rita. - Hádám len náš kamarát murárik Šplháčik nehladuje? A ktovie, či si aj on na nás takto spomenie?

- Neboj sa, prababička Príroda sa oňho postará, - utešovala lastovička belorítku. - Ona sa postará o každé svoje stvorenie.

- Ak sa ti mám priznať, najradšej by som bola, keby som celý ten čas, čo musíme žiť tu, prespala ako medveď Spachtoš. - povzdychla si belorítka Rita. - Počas spánku by nám ten

NA TÚRU S NATUROU

dlhý čas ubehol raz-dva. Takto tu len posedávame, zavše si polietame a čas sa vlečie slimačím tempom. Ani mláďatká nám tu prababička Príroda nedovolila odchovať.

- Je to tu nuda, - súhlasne prikývla lastovička Vidličiarika. - Už aby sme zasa boli na Čierneom kameni. Až teraz si viem vážiť tiché, skalné zátišie, kde nám prababička Príroda určila domov. Pamätáš si, aké sme len boli nespokojné, keď nás vyhnala do najskúpejšieho zátišia dolinky Olinky?

- Akože by som mohla zabudnúť? - odvetila belorítka Rita. - Život na Čiernom kameni by som nevymenila za nijaké iné miesto na svete.

- Všetko by som dala za to, aby na Čiernom kameni nebola zima, - vravela lastovička Vidličiarika. - My by sme tam potom mohli žiť celý život.

Aj keď sa lastovičke a belorítke míňali dni v teplých krajoch pomaly, predsa len sa blížila chvíľa, keď sa im bolo treba pobrať na spiatočnú cestu. Čím bola bližšie, tým sa ich zmocňoval stále väčší a väčší pocit šťastia. No a keď nadišiel ten deň, šťastné-prešťastné sa vydali na ďalekú cestu domov na Čierny kameň.

Aj na spiatočnej púti ich sprevádzalo Slnko Zlatoviečko. Prababička Príroda nezabudla na svoje sťahovavé vtáčiky a určila im spoľahlivých sprievodcov, ktorí jej operené ratolesti vždy správne nasmerujú. Pri návrate do dolinky Olinky sa veru ponáhľali. Spiatočná cesta im trvala len polovicu času, ktorý strávili na ceste do tropickej Afriky. Nečudo, veď rodné miesto každého živého tvora na planéte Zem priťahuje zázračnou silou. A tak sa po dlhom polročnom odlúčení vrátila lastovička Vidličiarika spolu so sesternicou belorítkou Ritou domov na Čierny kameň. To bolo ale šťastné zvitanie s domovom a všetkými priateľmi, ktorí sa ich už nevedeli dočkať. Dlho-predlho mali potom všetci o čom klebetiť. Lastovička Vidličiarika a belorítka Rita rozprávali o tom, čo zažili na zimovisku a počas cesty tam a späť. Murárik Šplháčik a tetov Lýrovček zase rozpovedali svojim kamarátkam o tom, ako na Čiernom kameni bez nich prečkali tú dlhočiznú zimu.